

वार्ता सीरीज.

द्वितीय पुष्प.

॥ ॐ ॥

॥ ॐ ॥

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
ગુજરાત ઐતિહાસિક-સંગ્રહ

૪૨
૬૦૧૩

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કોપીરાશિદ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૬૦૧૩ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ પુષ્પાલર

વિષય ૬-૨૧

કુસુમ માળા.

લે! કુસુમમાળ તું ધાર!! હૃદયે હેત ધરી...
 સુંદર! કુસુમ સમ વદન મનોહર, મદન સદન સમ કાયઃ
 સ્વીકારી પ્રેમે પુણ્ય માળને, દે આલીંગન સુખ થાય!
 “માનુની યાવન મદ લલકાય” “ચંપક.”

પ્રેમ ચુંબન.

મધુર ! પ્રેમ ચુંબન દે ! ! હૃદયે હૃદય લગાવી લે ! મધુર !
 નવ નયન ખીલ્યું અતી સુષિર, પ્રેમર કરે ગુન્નર :
 નવ નયન મિલાવી લે ! પછી ચુંબન લે ! ચુંબન દે ! ! !

“ ચંપક ”

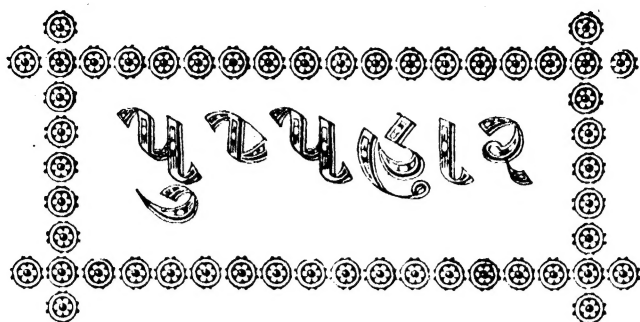

શ્રી પરમ કૃપાળુ પરમાત્માની કૃપાથી આજ અમે
અમારા સાહીત્યપ્રેમી આહકોના સુરસિક કરકમળમાં અમારો
“પુષ્પહાર” સીરીઝનું દ્વિતીય પુષ્પ મૂકવા શક્તિવાન
થયા છીએ તે માટે તેનો અંતઃકરણપૂર્વક આભાર માનીએ છીએ.

જણાવવાને આનંદ થાય છે અમારા ઉદાર આહકો
ચાલુ મ સ દરમ્યાન આહકો વગેરેની પુરતી મદદ આપતા
રહ્યા છે અને અમને સંપૂર્ણ આશા છે કે હવે પછી પણ
ગુણગ્રાહકો “પુષ્પહાર” તરફની પોતાની કૃપાદ્રષ્ટી
ચાલુ રાખી આહકોમાં વૃદ્ધિ કરશેજ. છેવટે અમારા સ્નેહીએ
અને શુભેચ્છકો જેમની કીમતી મદદથીજ “પુષ્પહારના”
આ બે “પુષ્પો” સૌંદર્યપૂર્ણ થઈ વિકાસ પામી શક્યા
છે તેનો આભાર માની અને તેમની “પુષ્પહાર” તરફની
કૃપાદ્રષ્ટી ચાલુ રાખવાની એક નમ્ર વિનંતિ કરી વિરમીએ છીએ.

લી. આપનો સ્નેહાભિલાષી.

વિશ્વવિહારી.

દ્વિતિય]

[પુષ્પ.

સંતોના ઝુંપડાં ?

(અત્યુત્તમ પદ મિત્ર તાણું) એ લય

ક્યાં છે આજે આર્યભૂમિમાં સંતોના ઝુંપડાં ?

સહુ સ્થળ મેં જોળ્યા બહુ પ્રિતે શુન્ય બધું દેખાય—ક્યાં

જ્યાં મંત્રના પ્રતિધ્વની થતા ને વેદ ગર્જન ચાલતુ

વળી અગ્નિહોત્રી સળગતી તે સ્થળ મનોહર ચાલતુ

ઉત્તમ મંત્ર વીધિથી જ્યાંહી અર્ધ્ય બહુ અપાય—ક્યાં

જ્યાં બ્રહ્મચારી સેવના બહુ ગુરૂ તણી પ્રીતે કરે

ને વેદનું અધ્યયન કરીને જીવનને રસથી ભરે

જો સ્થળ એવું જાય મળી તો જીવન મૂકિત સધાય—ક્યાં

વિનોદગૃહ.
સૂર્યપુર

} ચંપકલાલ જી. જરીવાલા.

સામાજિક, નૈતિક, ધાર્મિક, વ્યવહારિક, અને તાત્વિક વિષયોને ઉત્તમ રીતે પ્રતિપાદન કરતું. ગમત સાથે જ્ઞાન આપતું, જાહેર પત્રોના ઉંચા અભિપ્રાય ધરાવતું, સાફ અને સસ્તું માસિક પત્ર **ડહાપાણ** જે રસમય કાવ્યો, દિલકસ વાર્તાઓ તથા ઉત્તમ લેખો સાથે દર અંગ્રેજી માસની શરૂઆતમાં બહાર પડે છે.

વાર્ષિક મૂલ્ય રૂ. ૧-૦-૦.

ટપાલ ખર્ચ.....૦-૪-૦.

નમુનાની કોપી ૦-૨-૦.

જાહેર ખબર માટે આ પત્ર એક ઉત્તમ સાધન છે. ભાવતાલ માટે પત્રવ્યવહાર કરી આજેજ ખુલાસો મંગાવો.

વિઝડમ ઑફિસ, જામનગર (કાઠીયાવાડ)

નકલીથી સાવધાન રહેજો.

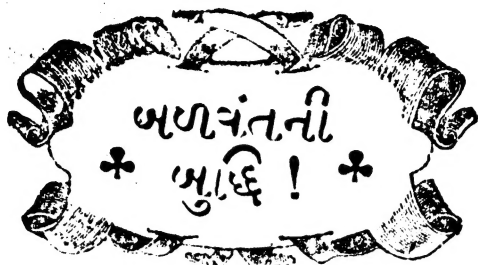
અમોએ એવી જુલાખની ગોળીઓ બનાવી છે કે જેથી ગળુ બળતું નથી તેમજ વધારે લેવાની જરૂર પડતી નથી. છતાં મળવીકરને શુદ્ધ કરીને દસ્ત સાફ લાવે છે. વેપારીઓને સાફ કમીશન આપવામાં આવશે. વાપરીને ખાત્રી કરો.

શક્તિને માટે તેમજ સ્વાદીસ્ટ તથા પાચનક્રિયાને માટે એનરજેટીક પીલ્સ વાપરો.

સેલ એજન્ટ
સી. જે. શાહ
કરમસદ
(ખેડા)

વધુ માટે લખો—

ડો. બી. કે, શાહ
મુ. નાર. પી. સી. રેલ્વે.

(લેખક:—છગનલાલ મેતાપભાઈ ખંભાતી સુરત.)

પ્રથમ પરિચ્છેદ.

હું ત્યાં મારી સ્ત્રી સ્ટીમર મારફતે ખુલના જતાં હતાં હમો જે
 રૂમમાં બેઠાં હતાં તે રૂમ મેં અગાઉથી રીઝર્વ કર્યો હતો. પરસ્પર વાર્તા-
 લાપમાં દિવસના બે ખેડોર વ્યતિત થઈ ગયાં અને સન્ધ્યા સમય પણ થવા
 આવ્યો. તે વખતે મારી પત્ની નિદ્રાદેવીને સ્વાધીન થઈ ગઈ હતી. દરિયા
 ની ખુદ્દી અને સાંજ સમયની ઠંડી મનોરંજક હવાની આકાંક્ષાથી હું
 રૂમ બહાર છત ઉપર આવી ઉભો રહ્યો. તે સમયે સ્ટીમર મનિકનો
 ઘાટ છોડી ચુકી હતી. મારા રૂમની અંદર બેઠાં બેઠાં મેં ધાયુઈ હતું કે
 સુર્યાસ્ત થઈ સન્ધ્યા સમય થવા આવ્યો છે. પરંતુ બહાર આવી જોયું
 તો સુર્યાસ્ત થવાને થોડો સમય બાકી હતો. દીર્ઘ દષ્ટિથી પ્રકૃતિદેવીની
 અવર્ણુનિય સૌન્દર્યતા નિહાલવામાં હું તક્લિન બન્યો. એવામાં કોઈ
 અપરિચિત મનુષ્યે આવી મને પગે લાગી દંડવત પ્રણામ કર્યો. મેં મારી
 આંખપરથી દૂર જોવાના ચશ્મા કઢાડી તે યુવક તરફ જોયું ધારી ધારીને
 પુનઃ પુનઃ જોયું. પરંતુ અગાઉથી મેં તેને કોઈ પણ સ્થળે જોએલો
 સ્મરણમાં આવ્યો નહિ. તે યુવકની ઉંમર લગભગ ૨૫ વર્ષથી ઓછી
 નહોતી. તેનું એકવડીયું શરીર, આંખ ઉડી પેસી ગએલી, ફાટાં તુટાં કપડાં

અને હજમત વધી ગયેલી હોવાથી તે કોઈ ઘણું દીન અને દુઃખી હોય તેમ પ્રતિત થતું. આપ કોણ છો? મેં તેના મો તરફ દ્રષ્ટિ કરી પુછ્યું “મારું નામ બળવંતપ્રસાદ છે, અને કુમારઅલીમાં રહું છું “તમે મને ઓળખો છો?” “બંગ દેશમાં એવો કયો અભાગી હશે જે આપને નહિ ઓળખતો હોય. “તે યુવકે જરા હસી ઉતર આપ્યો.” વારું તમારી શું ઇચ્છા છે?” “આપ કૃપા કરી મારું નિવેદન સ્વીકારો તો મોટી કૃપા થાય મારે ઘણી વાત આપને કહેવાની છે. અને એટલા માટે આ સાહસ કર્યું છે” “એટલું બોલી તેણે મારા રૂમ તરફ દ્રષ્ટિ કરવા માંડી.

તે યુવકના બોલવાનો ભાવાર્થ મારા સમજવામાં આવી શક્યો નહિ, તે શું કહેવા માગે છે તે જાણવાની મને અતિ જિજ્ઞાસા ઉત્પન્ન થઈ અને મેં કહ્યું “તમારે જે કહેવું હોય તે ખુસીથી કહો.”

“મહાશય જરા એકાન્ત સ્થાનમાં આવો તો વધુ સુગમતા થાય, આ સામે પધારો તો મોટી કૃપા ! ”

“આલો” કહી મેં આગળ ચલાવ્યું, તે પણ મારી પાછળ પાછળ ચાલવા લાગ્યો. સ્ટ્રીમરની રેલીંગ પકડી હું ઉભો રહ્યો તે પણ મરી સામે ઉભો રહી મારું મ્હો નિહાળવા લાગ્યો.

તેના તરફ દ્રષ્ટિ કરતાં મને સમજાયું કે-ઉક્ત યુવક કોઈ ખાન દત્ત કુટુંબનો માણસ છે. અને દીનાવસ્થા આવી જવાથી. મુસીબતમાં મુઝાયક્ષો છે. મારી પાસે કંઈ ધનની યાચનાની ઇચ્છા રાખે છે પણ બોલી શકતો નથી.

“આપને મેં દંડવત કર્યા એમાં આપને આશ્ચર્ય ઉપજ્યું?”

“ના. પણ શા માટે કર્યા તે સમજાયું નહિ.”

“આપ મારા પિતાશ્રી છો ! ”

એટલું સાંભળી મને અસંત હસવું આવ્યું અને પૂછ્યું એ કેવી રીતે. ”

મારા હસવા ઉપર તેણે બહુ સંકોચાઇ જવાનું આપ્યો—
‘આપ મારા પિતાશ્રી છો કે કેમ તે હું નિશ્ચયપૂર્વક કહી શકતો નથી પણ આપનાં ધર્મપત્ની મારાં માતૃશ્રી છે !’ એટલું બોલી તે યુવક આકાશ તરફ જોવા લાગ્યો અને અસ્ત થએલ સૂર્યને હાથ જોડી કંઈ વિનવવા લાગ્યો.

તેને માટે ઉત્પન્ન થએલા પ્રથમના વિચારો ફેરવાઇ ગયા અને મેં ધાયું કે તે કોઇ ગાંડો મનુષ્ય છે.

“આપને મારા બોલવાપર વિશ્વાસ નથી આવતો ? આપ મને ગાંડો કે બેવકૂફ સમજો છો ? હું સાચે સાચું કહું છું કે એ મારા માતૃશ્રી છે ! પરંતુ આ જન્મનાં નહિ ! આ પાંચ વર્ષથી હું ખાંસી (ક્ષય)ના રોગથી પિડાઉં છું. ખીં એના કલાશમાં અભ્યાસ કરતો હતો તે પણ એ વ્યાધિવસાત તજવો પડ્યો. ઘણા વૈદ્ય, ડૉક્ટરો અને હકીમોની દવા કરી પરંતુ વ્યાધિ કાચુમાં આવી શક્યો નહી. હવે શરીરમાં જરા પણ તાકાદ કે લોહી રહ્યું નથી. ફક્ત હાડકાં સિવાય સર્વ નાશ પામ્યું છે. અને સંસાર યાત્રાં પૂર્ણ થવાનો સમય આવી પહોંચ્યો છે. થોડા દિવસો પર જ્યારે હું દવાઓના રગડા પી કંટાળી ગયો ત્યારે ગામ બહાર લક્ષ્મી દેવીના દેવળમાં જઈ માતાની અતિ આરાધના કરી ઘણું રડ્યો કકળ્યો પરંતુ દેવીને દવા નજ આવી, ખાલી મૌખિક આસ્ત્રાસન પણ આપી શક્યા નહી. હું નિરાશ થઇ ત્યાંથી મોડી રાત્રે ઘેર આવી સુઇ ગયો પરંતુ દેવીની આરધના વ્યર્થ કેમ જાય ? નિદ્રાવસ

થયા બાદ મને સ્વપ્ન આવ્યું જેમાં દેવીએ આવી આપતું નામ દઈ કહ્યું કે તેમની સ્ત્રી તારી માતા છે. એક દિવસ તેં દારૂ પી તેમને બીભત્સ ગાળો ભાંડી હતી તેના અપરાધમાં આ ભયંકર દુઃખ તું ભોગવી રહ્યો છે. માટે હવે તું તેમની પાસે જ અને તેમના પગ ધોઈ ચરણામૃત પી એટલે આ તારો વ્યાધિ નષ્ટ થશે એટલું બોલી તેઓ અક્ષોપ થઈ ગયાં. ” એટલું બોલી તે મૌન રહ્યો.

“ હવે આપની શું ઈચ્છા છે ? ” મેં પૂછ્યું.

તેણે બે હાથ જોડી કહ્યું આપને મારી સર્વ ગિના નિવેદન કરી છતાં હવે મને “ આપ ” કહી શા માટે સંબોધો છો ?

“ આપ ક્યાં જન્મ છો ? ”

“ હાલમા તો હું દૌલતપુર જતો હતો ત્યાં મારા મામા રહે છે. તેમને ત્યાં થઈ આપની તપાસમાં કલકતે જત.”

“ હું કલકતે રહું છું એમ આપે શાથી જાણ્યું ! ”

“ તેણે ધણા દુઃખિત સ્વરે કહ્યું—આપ હજી પણ મને “આપ” શા માટે કહો છો ?

“ કોઈએ પણ નહીં. શું હું એટલું પણ નથી જાણતો કે આ વખતની કોંગ્રેસનું અધિવેશન કલકત્તામાં છે વળી હું એટલું પણ નહીં જાણતો હઉં કે જે ઠેકાણે શ્રીયુત અતુલભેનજી ન હોય ત્યાં સ્વદેશહિતનું કાર્ય થઈ શકતું નથી. જંગદેશમાં, તેને બોલતો અટકાવી મેં કહ્યું;—“હીક થયું કે અહિયાં આપણી મુલાકાત થઈ. અને આપને વધુ મહેનત મટી.” મારાં “માતૃશ્રી આપની સાથે છે ? ” તેણે ધણી ઉત્કંઠાથી પ્રશ્ન કર્યો.

“હા, છે. તમને હમણાં ચરણામૃતની જરૂર છે ? ”

આજે મળતું હોય તો આવતી કાલ પર શા માટે રહું ? ”

“વારું ઉભા રહો. “એટલું કહી હું રૂમ તરફ ચાલ્યો, મને રૂમ બહાર આવે અડધો કલાક થઈ ગયો હતો. સ્ટીમરના ડોઅણના પતરા પર મારા બુટના થતા અવાજે મારી સ્ત્રીની નિદ્રાનો ભંગ કર્યો. તે એકદમ બેસી થઈ બોલી;—આપ અત્યાર સુધી ક્યાં હતા ? હું તેની નજીક બેઠો અને હસતાં હસતાં બોલ્યો;—બહાર તારો એક છોકરો આવ્યો છે.” એટલું કહેતાંજ ડોણ જાણે કેમ મારા હૃદયમાં અપૂર્વ વેદના થવા લાગી, તેમજ મારી સ્ત્રીના હૃદયની પણ એજ હાલત હતી. આ ઘટનાની પૂર્વ દોઢ વર્ષ પર હમારો એક દીકરો આ સંસાર અને હમને તજી સ્વર્ગે સીધાવ્યો હતો. જ્યોતી તે ઘા હમારા હૃદયમાં પુનઃ તાજે થયો તેવી વાત કરવામાં હું પસ્તાયો અને મારી સ્ત્રીની આંખ માંથી અશ્રુ પ્રવાહ વહેવા લાગ્યો. તેણે એક દીર્ઘ નિશ્વાસ નાંખ્યો અને બોલી;—આપ આ શું કહો છો ? ”

તેના મનનું સાન્તવન કરવા મેં તેને મારા તરફ ખેંચી અને શું કહેવું તે ન સમજવાથી કહ્યું કે; તમને એક દીકરો જલદીથી ઉત્પન થશે.”

એટલું સાંભળતાંજ તેની બંને આંખોમાંથી અશ્રુ પ્રવાહ વહેવા લાગ્યો. અને દોઢ વર્ષની વાત તેના હૃદયમાં પુનઃપુનઃ ડંખવા લાગી. મેં તેની એ અવસ્થા જોઈ એ હાથવતી તેને છાતી સાથે દબાવી તેના સુકોમળ મ્હોંપર ચુંબન કર્યું અને તેની સાથે મેં પણ આંસુ વહાવ્યાં અને વિચારવા લાગ્યો કે કેવી રીતે ઉક્ત વાત ને બદલી નાંખું. મેં તેને બહાર ખુલ્લી હવામાં ચાલવા કહ્યું તે ઉડી અને ખીન્ન રૂમમાં જઈ હાથ મ્હોં ઘોષ આવી અને હમો બંને જણુ રૂમ બહાર નીકળી છતપર આવ્યાં.

હમને જોઈ બળવંત ત્યાં આવ્યો અને બોલ્યો—શું આજ મારાં માતૃશ્રી ?” મારા પ્રત્યુત્તરની અપેક્ષા ન કરતાં તેણે મારી સ્ત્રીને દંડવત કર્યા. “

મારી સ્ત્રી આશ્ચર્યતા સાથે મારા મ્હોં તરફ જોઈ રહી. મેં કહ્યું અંદર ચાલો એક વાત કહેવાની છે. એટલું સાંભળતાં બળવંત કંઈક અસંતુષ્ટ થયો. મેં તેને કહ્યું આપ અહીંજ ઉભા રહો.

બળવંત ત્યાંથી ખસી ગયો અને દુર જઈ ઉભો. રૂમમાં જઈ સર્વ વાત મેં મારી સ્ત્રીને કહી તે સાંભળી તેણે કહ્યું:— હું મારું પાદોદક કોઈને આપી શકીશ નહિ. મેં કહ્યું “એમાં તમને શું વાંધો છે ?”

“ભલે મૂર્ખ યા મેંડ હોય ! પરંતુ જો તેને પૂર્ણ શ્રદ્ધા હોય તો તેથી લાભ થાય. એવા મેં ઘણા દાખલા જોયા અને સાંભળ્યા છે.”

“આપે શું જોયું છે ? જન્મ-જન્માન્તરનાં માયાપ સ્વપ્નમાં જુવે અને તેમનું પાદોદક લેવા જતાં ?”

“ના, તેમ નહિ, પણ દ્રઢ શ્રદ્ધા ફળીભુત થાય છે તે.”

“જ્યારે તેને વિશ્વાસ છે તો ગોળીમાંથી થોડું પાણી લઈ તેને આપો અને કહો કે પાદોદક છે !”

“એથી શું લાભ છે, એ તો છળ કહેવાય.” મારી અતિ હક જોઈ એક ચાના પ્યાલામાં પાણી લઈ મોઝ ઉતારી હસતા તેણે પોતાના પગનો અંગુઠો તેમાં બોલ્યો અને તે પાણી મને આપ્યું. હું તે લઈ રૂમ બહાર નીકળ્યો.

(૨)

કોંગ્રેસનું અધિવેશન પુર્ણ થયું અને હું પુનઃ ઢાકા આવ્યો. એક દિવસ સંધ્યા સમયે ગારા દરવાજાપરનો પહેરેગીર ભૈયો હાથમાં સ્લેટ લઈ મારા રૂમ તરફ આવવા લાગ્યો. જે મહાશય પાસે વીઝીટીંગ ક્યાર્ડ નહોત્ય તેમને માટે દરવાજાપર સ્લેટ રાખી હતી. તે સ્લેટમાં લખાઈ આવ્યું કે આપનો દર્શનાભિલાષી. બળવંતપ્રસાદ. એ માથાપરની ઘટના તાતકાલિક મારા સ્મરણમાં આવી શકી નહિ. મેં ધાર્યું કે કોઈ નવિન અશીલ હશે જેથી તેને અંદર દાખલ કરવા માટે મેં ભૈયાને આજ્ઞા આપી. બળવંતનું મ્હો જોવાથી પુર્વ ઘટના મારા સ્મરણમાં આવી. તેણે આવી મને એ હાથ જોડી નમસ્કાર કરી દંડવત કર્યો. મેં તેને પુછ્યું; -તખીયત કેમ છે ! કંઈ લાભ થયો ? દાદર ચડી માળપર આવેલો હોવાથી એકદમ તેનાથી બોલી શકાયું નહિ. બોલવાની શરૂઆત કરી અને એ શબ્દો બોલ્યો એટલામાં સખત ખાંસી ઉપડી આવી ને પોતાની છાતીએ હાથ દઈ જમીન પર બેસી ગયો. તે બાદ તેને મેં કહ્યું; “ભણા માણસ પાદોદકથી કંઈ વ્યાધી મટ્યો જાણ્યો છો કોઈ સારા ડોક્ટરની દવા કરો. મારું કપાળ કરું ! એટલું કહી પુનઃ ખાંસવા લાગ્યો. આજે મારે ત્યાં ડિનર પાટી હતી. સાંજના સાડાસાતનો સમય થવા આવ્યો હતો, આમંત્રીત સ્નેહીઓ આવવા લાગ્યા હતા. તે વખતેજ બળવંત ત્યાં આવી બેઠેલો હતો જેથી તેને શીઘ્ર વિદાય કરવા માટે મેં કહ્યું. “લ્યો આ પાંચ રૂપીઆ કોઈ ડોક્ટરની દવા કરાવજો. અત્યારે હું ઘણા કામમાં છું જેથી વધુ વાતચીત કરી શકીશ નહિ. બળવંતે રૂપીઆ ખીસ્સામાં મુકી જવા માંડ્યું. ખીજે દીવશે પ્રાતઃ કાળમાં ઉડી હું મારા દિવાનખાનાની બારી આગળ બેઠો હતો. એટલે દરવાજાપર બળવંતને

ઉભેલો દીકો તેને જોતાંજ મને જરા ક્રોધ ચડ્યો; ટપાવની સાથે તેના નામની ચીઠ્ઠી હતી. તેને અંદર આપવા આજ્ઞા આપી. તેણે આવતાંની સાથે ભક્તિભાવથી દંડવત કર્યો અને કહ્યું,

“ગદ કાલે આખી રાત્રી મને નિદ્રા આવી નહી. આપનો મારા પ્રત્યેનો અથાગ પ્રેમ જોઈ હું ચકિત બની ગયો છું. આપે મારી દવાને મટે આપેલા પાંચ રૂપીઆ આપ પાછા લ્યો. એટલું બોલી તેણે પાંચ રૂપીઆ મારા ટેબલ પર મુકી દીધા.

“ નહી-નહી એ રૂપીઆ પાછા મૂકવાની જરૂર નથી. તે મેં તમારી ચિકિત્સા માટે આપેલા છે. ”

“ મહાશય ડોક્ટરો કરતા દૈવીશક્તિપર મને ઘણી શ્રદ્ધા છે તો વ્યર્થ પ્રયત્ન શા માટે કરું. મારો હાદિક દ્રઢ વિશ્વાસ છે કે-જો મારી માતાનું નિયમિત બે વખત ચર્ણામૃત પીવાય અને બે વખત તેમના દર્શનનો સાક્ષાત લાભ મળે તો મારો વ્યાધિ એકદમ કામુમાં આવી જાય નહી તો આ વખતે મારો પ્રાણ ટકવો મુશીબત છે. ” એટલું બોલતા તેની આંખમાં આંસુ ભરાઈ આવ્યાં.

તૈયાર છે !

તૈયાર છે !

અસૌકિક ચમત્કાર અથવા બે બાપનો બેટો !

આ એક અત્યુત્તમ રસીક રમુજ નોવેલ છે. જેમાં શ્રી પરમાત્મા શંકરનો અદ્ભૂત ચમત્કાર એક મનુષ્યની વ્યક્તિમાં બે વ્યક્તિનું પ્રગટ થવું. વીગેરે આબેહુબ ચિતાર છે. માટે નોવેલના શોખીનજનો આ પુસ્તક જરૂર વાંચ્યો નહિ તો પસ્તાશો. કિંમત માત્ર ૦-૮-૦ પોસ્ટેજ જુડું.

મળવાનું ઠેકાણું.

મણીલાલ ઉમીયાશંકર પંડ્યા.

ધર નં ૦ ૮૪ શાહુકાર પેઠ મીંટ સ્ટ્રીટ મદ્રાસ.

જાહેર ખબર.

કમાણીનું મુળ કૌવત.

કમાણી કરી જાંચી સ્થિતિમાં આવવાને દુનિયામાં ધંધાની હાડમારી ચાલી રહી છે, પણ નેનું મૂળ લુલ્લી જવાય છે. કોઈ પણ જાતની ખરાબ ટેવથી અગર કોઈપણ મંદવાડનાં પરિણામે, ધંધાની હદ ઉપરાંત મહેનતને લીધે અગર જન્મથીજ શરીરનાં નખખા બાંધાને લીધે જે માણસો કમતાકાત હશે તેઓ પોતાના ધંધામાં શારીરિક તથા માનસીક મહેનત કરી આગળ ક્યાંથી વધી શકે ! માટે તમારે હમેશાં યાદ રાખવાની જરૂર છે કે આતંકનિગ્રહ ગોળીઓનો ઉપયોગ કરનારા પુરતુ કૌવત મેળવી આગળ વધી શક્યા છે અને આગળ વધી શકે છે.

કિંમત ગોળી ડરની ડબી રતો રૂપિયો એક.

આ પ્રખ્યાત ગોળીઓની વિશેષ વિગત જાણવા માટે લિસ્ટ વાંચી વાકેફ થાઓ.

વૈદ્યશાસ્ત્રી મણીશંકર ગોવિંદજી,

માલેક—આતંક નિગ્રહ આપધાલય,

જામનગર કાઠિયાવાડ.

માત્ર આઠ આનામાં

ઉત્તમ વાંચન.

સચિત્ર રમુજ ‘બુલબુલ’ માસિકનાં ૧ થી ૩ અંકો જેમાં વિદ્વાન લેખક વસન્તની બોધદાયક કવિતાઓ, અસંખ્ય વાર્તાઓ, રસ્યો, રમુજ દુયકાઓ વગેરે છે.

સચિત્ર વાર્તા સીરીઝ “પુષ્પમાળા”નું પ્રથમ અને દ્વિતીય પુષ્પ જેમાં ચાર સંપૂર્ણ વાર્તાઓ, દુયકાઓ વગેરે છે “ગૃહલક્ષ્મી” એક સંપૂર્ણ બોધદાયક નોવેલ. આ નોવેલમાં જુદા જુદા કક્ષરમાં આઠ સુંદર ફોટો છે.

સચિત્ર આનાસીરીઝ “ચન્દ્રહાર”નું પ્રથમ પુષ્પ જેમાં પ્રખ્યાત લેખક કવિ વસન્તની કલમથી “ત્રેમી પંખીડું” અને “વસંત-લીલા” નામની વાર્તાઓ અને ચાર સુંદર ફોટો છે.

ઉપરના લોટના માત્ર બે ગ્રાહક કરનારને “ગૃહલક્ષ્મી” નોવેલ ભેટ અને ચાર ગ્રાહક કરનારને “શીર હીન શય” નામે ચાર આનાની કીંમતનું એક અત્યુત્તમ ડીટેક્ટીવ નોવેલ ભેટ. આઠ ગ્રાહક કરનારને આખો લોટ ભેટ. લોટ મંગાવનારને તેની ઇચ્છા હશે તો “શીર હીન શય” નોવેલ અર્ધા કીંમતે એટલે માત્ર છ આનામાં મોકલવામાં આવશે. ગ્રાહકોના પૈસા આવી ગયા પછી ભેટની બુકો મોકલવામાં આવશે. ભેટનું પોસ્ટ ખર્ચ મંગાવનારને શીર છે.

થોડીજ કેપી સીલકમાં છે માટે

આજેજ લખો:—પુષ્પહાર ઓફીસ

બેંગલુરુ સુરત.

નાડી પરીક્ષાનો ચમતકાર.

નારાયણ મેડીકલ હોલ.

હમારા દવાખાનામાં ઘણાજ ભયંકર રોગો ઘણાંજ જલદી સારા કરવામાં આવે છે. દવા ખાઇ કંટાલી ગયલા રોગીઓને હમેને એકવાર મળવા ભલામણ છે. હમારી સીદ્ધપુરની ડીસ્પેન્સરી જોધ નામદાર ગાયકવડ સરકારે પસંદગી ખતાવી હતી. એકવાર મલો,

સીદ્ધપુરવાળા પ્રખ્યાત ડોક્ટર

પી. ડી. ભટ.

લીમડાશેરી મહીધરપરા સુરત.

નકામા બાલ કાઢવાનો

અમુલ્ય ડીપાય.

નારાયણ પાડીડર—છળ વગર બાલ ગમે ત્યાંનાં ખરી જાય છે ખરાબ સુગંધ આવતી નથી. ચામડી કાળી પડતી નથી તથા અગન બળતી નથી. કી. સીસી ૧ ના આના ચાર નમુનો અડધા આનાની ટીકીટ ખીડી મફત મંગાવી લેવો.

એજન્ટ

ચંપકલાલ જી જરીવાલા

બેગમપુરા—સુરત.

નારાયણ મેડીકલ હોલ.

મહીધરપરા લીમડાશેરી,

સુરત.

ગ્રાહકોને એક સુચના.

કંઈક કાર્ય પ્રસંગે આ પુષ્પની વાર્તાના લેખકને અચાનક બહારગામ જવાનું થવાથી આ પુષ્પમાં માત્ર વાર્તાનો ટુંક ભાગ મૂકવો પડ્યો છે તે માટે ક્ષમા યાચના છે. દ્વિતિય પુષ્પ જલદી પ્રગટ કરવાની ઉતાવળને લીધેજ આમ કરવું પડ્યું છે. તૃતિય પુષ્પનું કદ વધારી આ પુષ્પનો બાકીનો ભાગ તેમાં મુકવામાં આવશે એટલે તૃતિય પુષ્પનું કદ આ પુષ્પ કરતાં ડબલ થશે.

“ પ્રયોજક. ”

સચિત્ર નોવલ.

આદર્શ રમણી જીવન. ૭

ગૃહલક્ષ્મી.

એક આર્ય અબળાનું ઉચ્ચ સ્થીતીપરથી અચાનક નિર્ધન અવસ્થામાં આવી પડવું. દુઃખમાં અસાધારણ ધૈર્ય, દયાજનક સ્થીતીમાં પતિને પાપાચરણ કરતાં અટકાવવો, સદુપદેશ આપવો. અતુલ મિત્રપ્રેમ, અણીની વળતે સહાય, છેવટે સત્યનો જય. દરેક સ્ત્રી પુરૂષને વાંચવા યોગ્ય છે. સાથે આઠ સુંદર રંગીન ફોટાઓ. કીંમત માત્ર ૦-૨-૬ પોસ્ટની ટીકીટોજ ખીડવી.

લખો:—પુષ્પહાર ઓફીસ.

બેંગલુરુ—સુરત.

ડિટેકટીવ નવલકથા.

શિરહીન શબ્દ ચાને

દશદિનની દોડધાર

(૧). બેકબે તરફ. (૨) ખુની કે કોળી વિચિત્ર દ્રશ્ય. (૪) ચરિત્ર કથન (૫) ડિટેકટીવનો ઉ (૬) પણ તે ખુન શા માટે કરે? (૭) કામે વળ (૮) ગાંવદેવીને બંગલો સ્નાનગૃહ. (૯) બંગલો. (૧૦) પર્લના. (૧૧) નાટ્યગૃહમાં. (૧૨) ક્ષેત્રીના કાળકા. (૧૩) અનંતરાયની તપાસ. (૧૪) ૫૦૦૦૦ ની નોટ. (૧૫) ગાંવદેવીને બંગલો વિડસન સાથે (૧૬) લયંકર લેદ. ઉપરના સોળ અત્યુત્તમ લખાણના પ્રકરણો સાથે ૧૭૫ પૃષ્ઠનું અત્યંત રસમય અને હાસ્યરસિક પુસ્તક છે. અવશ્ય વાંચો. કીંમત પુષ્પહારના ગ્રાહકોને માત્ર ૦-૮-૦ આનામાં. ૧૪મા પૃષ્ઠ ઉપરની જાહેરખબરવાળો લોટ મંગાવનારને માત્ર ૦-૬-૦. બીજાને ૦-૧૨-૦ થોડીજ કોપી સીલકમાં છે.

લખો:—મેનેજર “પુષ્પહાર.”—બેગમપુરા-સુરત.

પ્રસિદ્ધ કર્તા-ચંપકલાલ ગીરધરલાલ જરીવાલા.

પ્રસિદ્ધ કરવાનું ઢેકાણું—બેગમપુરા—સુરત.

સુરત-ખપાટીઆ ચક્રા. તાસવાળાની પોળ, લક્ષ્મીનારાયણની વાડીમાં આવેલા “જૈન વિજય” પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં

મુલચંદલાસ કરસનલાસ કાપડિયાએ છાપ્યું.

